

บันทึก

เรื่อง กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินและสิ่งก่อสร้างตามโครงการ
เกี่ยวกับการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ ที่ นร ๖๕๐๐/๕๒๖๐ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า เนื่องจากในแต่ละปีที่ผ่านมาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวจำนวนหนึ่งเพื่อจัดสรรให้กับหน่วยงานต่าง ๆ จัดทำโครงการ โดยขั้นตอนการดำเนินการนั้น ททท.จะเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมของโครงการและเสนอรายละเอียดให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาอนุมัติเงินประจำงวดในหมวดเงินอุดหนุน หากสำนักงานงบประมาณให้ความเห็นชอบก็จะโอนเงินประจำงวดของโครงการนั้น ๆ ให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเป็นผู้ดำเนินการเบิกจ่ายและรับผิดชอบทั้งหมดจนโครงการแล้วเสร็จ โดยหน่วยงานนั้น ๆ จะมีหนังสือตอบรับยินยอมเป็นผู้รับผิดชอบและเบิกจ่ายงบประมาณแทน ททท. ตั้งแต่ขั้นตอนการเสนอขออนุมัติเงินประจำงวดจากสำนักงานงบประมาณ เมื่อการก่อสร้างตามโครงการและเบิกจ่ายเงินงบประมาณเสร็จสิ้นแล้ว หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการบางหน่วยงานจะรับเป็นผู้ดูแลและบริหาร รวมทั้งขึ้นทะเบียนเป็นพัสดุครุภัณฑ์ของหน่วยงานนั้นโดยไม่ได้ขอให้ ททท. มีหนังสือส่งมอบทรัพย์สินให้แก่บางหน่วยงานก็มีหนังสือถึง ททท. ขอให้ส่งมอบทรัพย์สินโครงการให้ เพื่อให้การดำเนินการถูกต้องตามกฎหมาย ททท. จึงขอปรึกษาในประเด็นดังต่อไปนี้

๑. ทรัพย์สินและสิ่งก่อสร้างตามโครงการที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ ยังถือว่าเป็นทรัพย์สินและสิ่งก่อสร้างของ ททท. หรือไม่ เมื่อหน่วยงานที่รับผิดชอบได้มีหนังสือยินยอมรับผิดชอบโครงการและเบิกจ่ายงบประมาณแทน ททท. และมีการโอนงบประมาณให้หน่วยงานนั้น ๆ ตั้งแต่ต้นแล้ว

๒. หากทรัพย์สินและสิ่งก่อสร้างตามโครงการไม่ได้เป็นของ ททท. จะตกเป็นของหน่วยงานที่รับผิดชอบนั้น ๆ โดยอัตโนมัติตั้งแต่เมื่อมีการโอนงบประมาณให้แก่หน่วยงานนั้น โดย ททท. ไม่มีความจำเป็นต้องมีหนังสือส่งมอบทรัพย์สินให้อีกใช่หรือไม่

๓. หากทรัพย์สินและสิ่งก่อสร้างตามโครงการยังคงเป็นของ ททท. อยู่ ททท. จำเป็นจะต้องมีหนังสือส่งมอบทรัพย์สินและสิ่งก่อสร้างให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบการส่งมอบจึงจะสมบูรณ์ใช่หรือไม่

๔. หาก ททท. จำเป็นต้องมีหนังสือส่งมอบทรัพย์สินและสิ่งก่อสร้าง ททท. จะสามารถมีหนังสือส่งมอบทรัพย์สินและสิ่งก่อสร้างให้กับอีกหน่วยงานหนึ่งที่มีใช้หน่วยงานที่รับโอนเงินงบประมาณไปได้หรือไม่ เช่น ในกรณีที่ ททท. ได้โอนเงินงบประมาณให้กับจังหวัดนครสวรรค์ แต่เมื่อโครงการก่อสร้างแล้วเสร็จ จังหวัดนครสวรรค์ได้ขอให้ ททท. มีหนังสือโอนทรัพย์สินและสิ่งก่อสร้างให้กับวัดเขาหน่อ เป็นต้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว โดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสำนักงบประมาณ) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) แล้ว ข้อเท็จจริงปรากฏว่า การดำเนินงานของ ททท. ในการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว ททท.เป็นผู้เสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายในหมวดเงินอุดหนุนโดยประสงค์ที่จะมอบให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินการตามโครงการที่ได้เสนอมาให้ ททท.พิจารณาเมื่องบประมาณดังกล่าวได้รับการอนุมัติแล้ว ททท. จะทำการตกลงกับสำนักงบประมาณ และจะระบุในเอกสารประกอบการอนุมัติเงินประจำงวดให้หน่วยงานที่เสนอโครงการมาเป็นผู้เบิกจ่ายเงินและรับผิดชอบในการดำเนินการต่อไป ซึ่งงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินอุดหนุนนั้นเป็นงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับอุดหนุนแก่หน่วยงานอื่นหรือแก่เอกชน หรืออุดหนุนกิจการใดกิจการหนึ่งตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ และการอุดหนุนอาจกระทำในรูปของการให้เงินหรือให้ทรัพย์สินก็ได้ ดังนั้น จึงเห็นว่า การขอตั้งงบประมาณของททท. เพื่อให้หน่วยงานอื่นหรือเอกชนนำไปใช้ในการดำเนินการตามโครงการโดยหมวดเงินอุดหนุนเช่นนี้ มิใช่เป็นการโอนงบประมาณไปให้หน่วยงานอื่น ส่วนการมอบหมายให้หน่วยงานหรือส่วนราชการอื่นเป็นผู้เบิกจ่ายงบประมาณแทน ททท. ก็เป็นเพียงเพื่อความสะดวกในการดำเนินการทางธุรการเท่านั้น ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง พ.ศ. ๒๕๒๐ เพราะฉะนั้น เมื่อเป็นการขอตั้งงบประมาณเพื่ออุดหนุนให้หน่วยงานหรือบุคคลใดไปทำการใดตามความประสงค์ของหน่วยงานหรือบุคคลนั้น หากการดำเนินการก่อให้เกิดทรัพย์สินได้ขึ้น ทรัพย์สินนั้นย่อมเป็นของหน่วยงานหรือเอกชนที่ ททท. มีความประสงค์ที่จะให้การอุดหนุนนั่นเอง

สำหรับกรณีที่จังหวัดนครสวรรค์ได้ขอให้ ททท. มีหนังสือโอนทรัพย์สินและสิ่งก่อสร้างให้กับวัดเขาหน่อ นั้น เห็นว่า การเสนอขอตั้งเงินงบประมาณสำหรับโครงการของจังหวัดนครสวรรค์เพื่อจัดสร้างสวนหย่อมให้แก่วัดเขาหน่อ ททท. มีวัตถุประสงค์ที่จะให้การอุดหนุนแก่เอกชน คือ วัดเขาหน่อ โดยมีจังหวัดนครสวรรค์เป็นผู้ดำเนินการจัดสร้างให้วัดเขาหน่อ ดังนั้น ทรัพย์สิน(สวนหย่อม)ที่เกิดขึ้นจึงเป็นของวัดเขาหน่อตามความประสงค์ของการอุดหนุนแล้ว มิต้องมีพิธีการเพื่อโอนหรือส่งมอบทรัพย์สินนั้นอีกแต่อย่างใด

(ลงชื่อ) ม. ตันเต็มทรัพย์

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๓๗